

JAARVERSLAG LEGERMUSEUM

2014

behouden LM

legermuseum

legermuseum

Met meer dan 75.000 bezoekers in de eerste maand na de opening en al meer dan 300.000 bezoekers in de eerste zes maanden van 2015, is er alle reden om met een gerust hart de boeken van het Legermuseum te sluiten.

Directieverslag 2014

1. Inleiding

Met de officiële opening van het Nationaal Militair Museum door Zijne Majesteit de Koning, op donderdag 11 december 2014, opende het NMM zijn poorten voor het publiek. Daarmee werd ook een belangrijke stap gezet in het proces dat moet leiden tot beëindiging van de activiteiten van de Stichting Koninklijk Militair-historisch Museum (Legermuseum) en de liquidatie van deze stichting. Na een geschiedenis van meer dan 100 jaar komt er hiermee een einde aan de museale instelling die in het bijzonder gericht was op de betekenis van de Koninklijke Landmacht. Van Dorwerth naar Leiden; van Leiden naar Delft en van Delft naar Soesterberg; als één van de fusiepartners is het Legermuseum trots op het resultaat: het Nationaal Militair Museum dat als onderdeel van de Stichting Defensiemusea vanaf bovengenoemde datum het verhaal van de gehele Nederlandse Krijgsmacht aan een groot en gevarieerd publiek mag vertellen.

Met onder andere het inrichten van de nieuwe vaste thematische tentoonstelling van het NMM, de (her)inrichting van de nieuwe depotruimten, het ontwikkelen van het publieksaanbod van het NMM, inclusief evenementen, arrangementen en educatief aanbod, het vormgeven van de samenwerking met het door Heijmans gevormde consortium en de organisatorische fusie van de vijf publieksmusea van Defensie, overleg met Ondernemingsraden en betrokken Vakbonden, was het een bijzonder en vaak ook hectisch jaar. De onzekerheid voor het personeel over hun toekomst bij het museum of een van de consortiumpartners heeft door een aantal oorzaken, veel te lang geduurd.

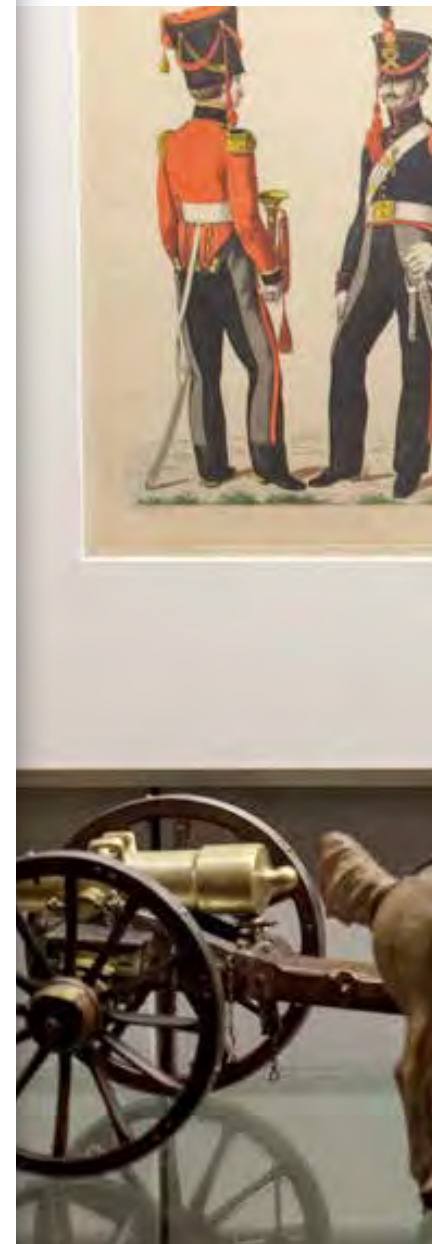
Materieel heeft de Stichting Defensiemusea per 1 oktober 2014 de bedrijfsvoering van het Legermuseum overgenomen. De medewerkers van het Legermuseum zijn per 1 november 2014 in dienst getreden van de SDM. Per 29 oktober 2014 is de stichting Koninklijk Militair-historisch Museum in liquidatie. Na afronding van de verdere liquidatieprocedure zal – naar verwachting – in oktober 2015 de stichting daadwerkelijk geliquideerd kunnen worden en zullen alle activa en passiva aan de SDM zijn overgedragen.

Een situatie met zo veel ontwikkelingen, onzekerheden en onduidelijkheden, levert ook in financieel opzicht een duidelijk risico op. Zeker wanneer ook in ogenschouw wordt genomen dat de reguliere bijdrage van Defensie alleen voor het eerste kwartaal 2014 zou gelden. Het zijn uiteindelijk drie kwartalen geworden. Uiteindelijke liquidatie van het Legermuseum zal, zoals reeds aangegeven, naar verwachting pas plaatsvinden in de zomer van 2015, zodat de kosten verband houdende met de liquidatie doorlopen tot in 2015. Op grond hiervan kon niet meer gewerkt worden met een degelijke begroting, maar was sprake van een raming. Uiteindelijk blijken de kosten en afschrijvingen meer dan de in 2014 ontvangen inkomsten en bijdragen.

Met dit laatste jaarbericht van de Stichting Koninklijk Militair-historisch museum wordt een periode afgesloten. Gelukkig is met de opening van het Nationaal Militair Museum voor een indrukwekkende en veel belovende opvolging gezorgd. Met meer dan 75.000 bezoekers in de eerste maand na de opening en al meer dan 300.000 bezoekers in de eerste zes maanden van 2015, is er alle reden om met een gerust hart de boeken van het Legermuseum te sluiten.

Ten slotte een woord van dank aan allen die zich de afgelopen periode ingezet hebben: het ministerie van Defensie en in het bijzonder de directie Financiën en Control, de Projectorganisatie Herinrichting Museaal Bestel Defensie, de Raad van Toezicht, de Vrienden van het Legermuseum, de collega's van de andere militaire musea, de tijdelijke inhuurkrachten, de vrijwilligers en in het bijzonder de medewerkers van het Legermuseum!

Chris Ronteltap, Vereffenaar
Stichting Koninklijk Militair-historisch museum in liquidatie

Inhoudsopgave

- 03 Inleiding
- 11 Jaarverslag
- 11 [Directieverslag](#)
- 19 Jaarrekening Stichting Koninklijk Militair-historisch Museum in liquidatie
- 19 [Balans per 31 december 2014](#)
- 20 Staat van baten en lasten over de periode 1 januari t/m 31 december 2014
- 20 [Kasstroomoverzicht over de periode 1 januari t/m 31 december 2014](#)
- 21 [Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten](#)
- 23 [Toelichting op de balans](#)
- 26 [Toelichting op de staat van baten en lasten](#)
- 30 Overige gegevens
- 30 [Voorstel resultaatbestemming](#)
- 30 [Controleverklaring](#)

2. Doelstelling en realisatie

2.1 Statutaire doelstellingen

De stichting Koninklijk Militair-historisch Museum (Legermuseum, in liquidatie), statutair gevestigd te Delft, van 2 april 2013 tot 22 september 2014 domicilie houdend aan het Walaardt Sacrékamp te Huis ter Heide, heeft ten doel:

- De collectie die zij in beheer heeft te optimaliseren en verder te vormen;
- Het behoud en de toegankelijkheid van de collectie te bevorderen;
- Huidige en toekomstige generaties, met gebruikmaking van deze collectie, inzicht te verschaffen in de samenhang tussen de militaire en de algemene geschiedenis van Nederland;
- Een brugfunctie tussen de maatschappij en haar krijgsmacht te vormen;
- En voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

2.2 Bezetting Raad van Toezicht en Raad van Bestuur

In 2014 kende de Raad van Toezicht de volgende samenstelling:

- De heer M. Schouten, luitenant-generaal der Genie b.d. (voorzitter)
- De heer dr. J.M. Schröder, ex-president-directeur Martinair (vice-voorzitter)
- De heer P.H.M. Messerschmidt, generaal-majoor der Artillerie b.d. (secretaris)
- Generaal-majoor M. van Uhm, plv. Commandant Landstrijdkrachten
- Generaal-majoor b.d. A. Tieland, voormalig plv. Commandant Luchtstrijdkrachten
- De heer mr. H.M.C.M. van Oorschot, voorzitter het College van bestuur van de NHTV te Breda
- De heer drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije, voormalig voorzitter Raad van Toezicht Maritiem Museum Rotterdam
- De heer mr. drs. G.A.A. Verkerk, burgemeester van Delft
- De heer A.K. van der Vlis, generaal van de Verbindingsdienst b.d.

Raad van Bestuur:

- Drs. Ch.A.M. Ronteltap, voorzitter Raad van Bestuur, algemeen directeur, sinds 29 oktober 2014 aangesteld als vereffenaar
- Drs. D.W. Staat, lid Raad van Bestuur, directeur collecties tot 29 oktober 2014

2.3 Realisatie

2014 was het laatste jaar van de realisatie van het meerjarenplan 2012– 2014

“Op weg naar een nieuw museum”. Voor deze periode en voor de jaren na de overgang naar het Nationaal Militair Museum, zag het Legermuseum de volgende kerntaken:

Conceptueel ontwikkelen en vormgeven van presentaties en publieksactiviteiten

Het beheren (waaronder aankoop en afstoot), onderhouden, ontsluiten, bestuderen, publiceren en presenteren van de collecties van het NMM.

Verstrekken van informatie over onderwerpen die gerelateerd zijn aan de taken van het museum.

Marketing en communicatie

Het uitvoeren van bestuurlijke activiteiten zoals missie- en visiebepaling en museale beleidsontwikkeling, relatiemanagement en representatie. Uitvoeren van ondersteunende activiteiten zoals financiën/administratie, kwaliteitsbeleid, facilitair beleid en personeelsbeleid.

Voor 2014 leverden deze kerntaken de volgende prioritaire werkzaamheden op:

- Werkzaamheden in verband met overgang Legermuseum naar Stichting Defensiemusea
- Ontwikkelen en inrichten vaste expositieruimten Nationaal Militair Museum
- Inrichten depot, inclusief verkrijgen bruiklenen en afstoten overvloedige collectie
- Leegruimen en overdragen Wallaardt Sacrékamp
- Ontwikkelen marketingplan NMM
- Ontwikkelen publieksprogramma NMM
- Verdere inhoudelijke voorbereiding NMM

3. Publiek

Voor de afdeling Publiek stond het hele jaar 2014 in het teken van de verdere ontwikkeling van het NMM. Het museaal team heeft zich vooral bezig gehouden met de ondersteuning van de ontwikkeling van het educatieve programma bij de Belevingswereld en het begeleiden van de ontwikkeling van de digitale Museumapplicatie.

De werkgroep publieksaanbod heeft al haar tijd gestoken in de ontwikkeling van onderwijsprogramma's en activiteiten voor diverse publieksgroepen. Zo is er een aantal workshops ontwikkeld voor diverse leeftijdsgroepen die zowel voor schoolklassen als tijdens de schoolvakanties voor reguliere bezoekers ingezet kunnen worden.

In de werkgroep Opening is vooral in de tweede helft van 2014 hard gewerkt aan de organisatie van de officiële opening, de avondopening en het openingsweekend voor het publiek. Hiervoor is een externe projectleider aangesteld die samen met het openingsbureau een spectaculair programma heeft samengesteld om de Koning mee te ontvangen.

De medewerkers van Marketing & Communicatie hebben de campagne voorbereid die vanaf eind november is gestart om heel Nederland te laten weten dat het NMM opengaat: er zijn abriposters, radiospotjes, advertenties en online activiteiten ontwikkeld.

Daarnaast is de huisstijl van de vier vestigingen van de Stichting Defensiemusea, te weten het Nationaal Militair Museum, het Marinemuseum, het Mariniersmuseum en het Marechausseemuseum verder ontwikkeld en uitgewerkt. Inmiddels hebben alle vier de Defensiemusea een eigen logo, huisstijl en de uitwerking daarvan in diverse middelen.

Er is een nieuwe website voor het NMM ontworpen en een doorvertaling gemaakt voor de drie andere musea.

Er is onderzoek gedaan door Motivaction naar onze belangrijkste doelgroepen. Naar aanleiding daarvan zijn vier persona's ontwikkeld die symbool staan voor de vier belangrijkste doelgroepen. Alle medewerkers zijn hierover geïnformeerd door middel van een film. Deze informatie geeft richting aan de producten die het NMM aan de (potentiele) bezoeker kan aanbieden.

Verder is er een uitgebreid onderzoek gestart naar de mogelijkheden tot fondsenwerving en het aantrekken van sponsors. Voor de zakelijke markt wordt bovendien een aantrekkelijk aanbod ontwikkeld waarmee het NMM in staat is naast de inkomsten uit toegangskaartjes ook middelen te verkrijgen uit evenementen en de verhuur van delen van het gebouw.

4. Collectie

4.1 Ontwikkeling NMM

Onder leiding van de Directeur Collecties is aansluitend op de werkzaamheden die in 2013 reeds gestart waren, in 2014 door de afdeling Collectie een grote bijdrage geleverd aan de inhoudelijke ontwikkeling van het Nationaal Militair Museum. Hierbij gaat het op hoofdlijnen om het leveren van de museale inhoud van de nieuwe thematische, permanente tentoonstelling en van het Arsenaal waarin de belangrijkste collectie onderdelen van het Legermuseum en het Militaire Luchtvaart Museum in chronologische volgorde aan het publiek worden gepresenteerd. Ook in 2014 heeft op zeer terughoudende wijze acquisitie van nieuwe collectie-items plaats gevonden. Daarbij is met name gekeken of acquisitie van een object noodzakelijk is ten behoeve van de nieuwe vaste expositie.

In overleg met de Projectleiding Herinrichting Museaal Bestel Defensie is een project gestart dat ertoe geleid heeft dat de museale objecten van Legermuseum en Militaire Luchtvaart Museum

(MLM) die opgeslagen waren in het tijdelijk depot te Lopik, een museale herbestemming hebben gekregen, dan wel via DMO zijn vernietigd. Het projectplan voorziet er tevens in dat het depot te Grave vóór 1 juli 2015, na het doorlopen van het afstootproces van de daar opgestelde collectie, aan Defensie kan worden opgeleverd. Het afstootproces wordt begeleid door mw. dr. Ch. Van Rappard, voormalig Hoofdinspecteur Cultureel Erfgoed van het ministerie van OCW en is namens de minister van OCW goedgekeurd door de directeur van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE).

4.2 Restauratie

Tijdens de voorbereiding van de nieuwbouw bleek dat er in verband met de voor de bouw van het NMM beschikbare middelen, geen ruimte was om ten behoeve van de verschillende restauratiedisciplines ateliers te bouwen en in te richten. Mede vanwege dit uitgangspunt is besloten de restauratiewerkzaamheden te outsourcen. Een grondig marktonderzoek heeft er, na instemming van de Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht toe geleid dat in 2011 de restauratiewerkzaamheden werden gegund aan Historic Engineering Services te Zoeterwoude dorp. Op basis van een vierjarige overeenkomst zijn Legermuseum en HES een samenwerking aangegaan die moest leiden tot een bloeiend restauratiebedrijf dat in staat is om de restauratiebehoefte van het Legermuseum op een kwalitatief hoogwaardige wijze uit te voeren binnen het vastgestelde financiële kader. Terugkijkend mag geconstateerd worden dat Legermuseum en HES in deze opzet geslaagd zijn. De inhoudelijke en financiële resultaten van HES over 2014 zijn hiervoor een duidelijk signaal. Het is aan de leiding van de SDM/NMM om in overleg met HES te bepalen of, en zo ja, op welke wijze er invulling gegeven zal worden aan de verdere samenwerking.

4.3 Ontwikkeling en plaatsing collectie

Na de verhuizing van de collectie van Delft naar Soesterberg die vooral in 2013 gerealiseerd is, stond 2014 in het teken van

1. het op orde brengen en verder inrichten van het nieuwe depot
2. het inhuizen van de objecten in het nieuwe museum

Bottleneck hierbij bleek het ophangen van de 19 geplande vliegtuigen in het Arsenaal. De voorbereiding en uitvoering van dit proect bleek zo complex dat uitstel van de beoogde opening in oktober 2014 noodzakelijk bleek. Mede dank zij een extra financiële bijdrage van het ministerie van Defensie hebben de vliegtuigen conform de beoogde opstelling een plek gevonden in het museum. Aan de tijdelijke huisvesting van het personeel op het Walaardt Sacré Kamp te Huis ter Heide kwam in augustus 2014 een einde. Met het opleveren van o.a. de kantoorruimten in het nieuwe museum, kon de volgende fase van de ontwikkeling van het nieuwe museum gestart worden: de testfase van het museumgebouw en de museale activiteiten.

4.4 Digitalisering

In 2014 zijn materialen, voornamelijk foto's, gedigitaliseerd ten behoeve van de presentatie van het nieuwe museum. Ook zijn veel fotoalbums en vliegbrevetten van het MLM gedigitaliseerd. Alle objecten die in de nieuwe expo worden tentoongesteld en nog geen afbeelding hadden, zijn met voorrang gefotografeerd. Daarnaast heeft het legermuseum een subsidie ontvangen voor het digitaliseren van de zogenaamde collectie Nagtglas.

Het voorstel van het Nationaal Archief om in het kader van het Metamorfoze thema 'Slavernij/ slavenhandel' het Archief Nederlandse bezittingen op de Kust van Guinea (Goudkust) te conserveren en te digitaliseren en daarbij ook verwante archieven en collecties te betrekken, heeft ertoe geleid dat het persoonsgebonden materiaal met betrekking tot C.J.M. Nagtglas geconserveerd en gedigitaliseerd kon worden. De collectie bevat onder andere materialen uit de periode 1832-1891. Er zijn formele ambtelijke stukken die te maken hebben met zijn militaire diensttijd en militaire carrière, zoals een certificaat betreffende de loting en een certificaat betreffende de dienstperiode van Cornelis Johannes Marius Nagtglas. Ook zijn er archiefstukken met betrekking tot persoonlijke onderscheidingen en benoemingen, zoals het certificaat behorend bij het Metalen Kruis uit 1832, de benoeming tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw uit 1860, de benoeming tot Commandeur de Notre Ordre de la Couronne de Chêne uit 1867 en de toekenning Ereteken Belangrijke Krijgsbedrijven uit 1871.

Ook is dit jaar net als vorig jaar veel aandacht besteed aan het opzetten van het uniform determinatieproject. Er zijn veel afbeeldingen gezocht die de bezoeker straks helpen hun uniform op foto te kunnen determineren. Dit zal in het nieuwe museum verder worden uitgewerkt.

Tenslotte zijn er nog veel portretten aan de portretten-database van Nederlands militair erfgoed toegevoegd en zijn er in het kader van het 'Vele Handen Project' honderden officiersnamen ontsloten uit de officiersboekjes.

4.5 Registratie

De registratie was in 2014 in het bijzonder gericht op het schonen en aanvullen van de records van objecten voor de nieuwe vaste expositie. De conversie van alle data van het MLM in het Adlibsysteem is dit jaar afgerond. Ook met de schoning en afstemming van deze data op de totale collectie is een begin gemaakt. Het registratiesysteem werd zo uitgebreid dat alle contextinformatie, zoals de Nederlandse en Engelse teksten voor de expo konden worden opgenomen in Adlib. Deze informatie heeft een directe link met de infozuilen in het nieuwe museum. Voor de presentatie op de website is een mapping van gegevens gemaakt en zijn er vooral veel technische aanpassingen gedaan om de collectie goed te kunnen presenteren. Voor het Kennis- en Informatiecentrum (KIC) is de selectie van boeken gemaakt die daar geplaatst zijn en zijn veel nieuwe boeken geregistreerd. Voor het KIC zijn verder logo's ontworpen voor de presentatie op de KIC-computers. Alle boeken van het KIC zijn voorzien van een aparte nummering en geordend naar de thema's van het nieuwe museum. Gele borden in het KIC geven de thema's aan. De collectie is op deze wijze in 2014 niet alleen fysiek, maar ook digitaal samengevoegd.

4.6 Justus Lipsius Award

De Justus Lipsius Award, een internationale prijs voor uitmuntende publicaties op het gebied van antieke wapens en militaire artefacten die elke drie jaar wordt uitgereikt door de ICOMAM is in 2014 toegekend aan de publicatie "Experiment en beproeving, vuurwapens van de Normaal Schietschool 1855-1933". Deze catalogus van het Legermuseum, van de hand van conservator Mathieu Willemsen, kreeg de volgende waardering:

"The Jury members were particularly impressed by this extremely well done catalogue, beautifully illustrated and printed, with lengthy appendices and presented in Dutch, English and German editions. It is a model in all respects at an outstanding level seldom achieved in its category. The laureate deserves the greatest praise and our warm congratulations."

Het Legermuseum heeft hiermee de unieke eer om voor de tweede keer deze prestigieuze prijs te hebben gewonnen, aangezien de Klewang-catalogus van J. P. Puype en R. de Stürler Boekweit deze prijs in 2002 toekwam.

5. Organisatie en personeelsbezetting

5.1 Personeelsbezetting

Tot 1 november 2014 werkten 47 personen (43,3 fte) bij het Legermuseum op basis van een contract voor onbepaalde of bepaalde tijd. Ten opzichte van eind 2013 betekent dit een vermindering van 4 personen en 3,91 fte. Mede op basis van de wet overgang onderneming zijn alle medewerkers van het Legermuseum de facto met ingang van 1 november 2014 in dienst getreden bij de Stichting Defensiemusea (SDM). Het Protocol van Overdracht waarmee o.a. financiën, collectie en personeel van het Legermuseum overgedragen worden aan de SDM, was per ultimo 2014 nog voorwerp van overleg en zal naar verwachting in oktober 2015 getekend worden. Er zijn diverse externe medewerkers ingehuurd in 2014, onder andere ten behoeve van de inhuizing van het Nationaal Militair Museum en het depot, maar ook ter ondersteuning van de afdeling P&O die in deze periode veel complexe personele zaken in portefeuille had.

Ontwikkeling Personeelsbezetting Legermuseum 2004-2014: Verloop FTE's Legermuseum

Waarbij geldt dat het aantal FTE's in 2004 in totaal 84 bedroeg en in de loop van de jaren geleidelijk verminderd is naar een aantal van 42,6 eind oktober 2014 bij de overgang van al het personeel naar de Stichting Defensiemusea. Met ingang van 1 november 2014 was er geen personeel meer in dienst bij het Legermuseum.

5.2 Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over 2014 (tot 1 november 2014) is 3,5%. In 2013 was dit 4,3%. De gemiddelde meldingsfrequentie in dezelfde periode van 2014 is 0,7. In 2013 was dit tevens 0,7.

5.3 Reorganisatie

Met de Projectorganisatie Herinrichting Museaal Bestel Defensie was afgesproken om bij de overgang van medewerkers van het Legermuseum naar de SDM, dan wel het consortium, en de overgang van de defensiemedewerkers van de drie betrokken defensiemusea, zo veel mogelijk gelijk op te trekken. Dit betekende o.a. dat de Ondernemingsraad van het Legermuseum en de medezeggenschap van het Marechausseemuseum deelnamen aan het overleg van de Tijdelijke Reorganisatie Medezeggenschapscommissie (TRMC) van Defensie. Het complexe overleg tussen het ministerie als werkgever en de vijf vakbonden die betrokken zijn bij het arbeidsvoorwaardenbeleid van Defensie heeft, helaas, ook aanzienlijk langer geduurd dan beoogd. Mede hierdoor heeft de onzekerheid voor de medewerkers van het Legermuseum onaanvaardbaar lang geduurd. Het resultaat, een Voorziening voor de medewerkers waarvoor geen functie beschikbaar was bij de SDM of het consortium die gebaseerd is op het Sociaal Beleidskader Defensie 2004, is, zeker in deze tijd, een degelijk sociaal en financieel goed vangnet. Met de Ondernemingsraad van het Legermuseum en de Vakbond (ABVA KABO) waarmee de overgang van Legermuseum naar SDM voorbereid is, is steeds op positieve en constructieve wijze onderhandeld. Na definitieve goedkeuring van de Voorziening als sociaal beleidskader, is uiteindelijk aan 14 medewerkers deze Voorziening aangeboden. Geconstateerd kan worden dat voor alle medewerkers van het Legermuseum derhalve de toekomst duidelijk is:

1. functie bij de Stichting Defensiemusea, of
2. functie bij het consortium, of gebruik makend van
3. de Voorziening.

Van deze laatste groep is een groot deel nog wel betrokken bij het Nationaal Militair Museum door bijvoorbeeld als vrijwilliger 1 of meer dagen per week in hun vakgebied werkzaamheden te verrichten aanvullend op de vaste formatie. Op 1 november 2016 zullen al deze medewerkers, conform de afspraken uit de Voorziening, uit dienst treden bij de Stichting Defensiemusea (SDM). Een aantal medewerkers heeft zelf besloten om hun vaste arbeidsovereenkomst te beëindigen met het Legermuseum/SDM, dit betrof 4 personen.

Naast de overgang van de medewerkers van het Legermuseum naar de SDM op basis van de Wet Overgang Onderneming, zijn 2 medewerkers van het Legermuseum per 1 november 2014 gestart in een functie bij het Mariniersmuseum; zij zijn overgestapt binnen de Stichting Defensiemusea. Tot slot zijn twee medewerkers, beide beveiligers, vanuit de SDM bij Securitas in dienst getreden. Securitas is een consortiumpartner van de SDM.

6. Code Cultural Governance/kwaliteit

De *Code Cultural Governance* die door de culturele sector is opgesteld (en wordt ondersteund door het ministerie van OCW), biedt een kader voor adequaat toezicht en goed bestuur binnen de culturele instellingen. Het Legermuseum volgt deze code vanaf 2007. Het kwaliteitsmanagementsysteem kan gezien worden als het instrument om de diverse bepalingen van de code te borgen. Het handboek kwaliteitsmanagement van het museum waarin onder andere alle werkprocessen van het museum zijn vastgelegd, is in 2012 geheel geactualiseerd en begin 2013 vastgesteld.

Uitgaande van de Code Cultural Governance beschikt het Legermuseum over een directiestatuut waarin ook de verhouding tussen Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur, zoals in 2006 in de statuten van de Stichting is vastgelegd, nader is gedefinieerd. De stichting Defensiemusea gebruikt deze verworvenheden als basis voor de ontwikkeling van een eigen administratieve organisatie.

7. Toekomst

Het perspectief vanwaaruit het Legermuseum de afgelopen jaren heeft gewerkt, is vastgelegd in de brief van de staatssecretaris van Defensie aan de Tweede Kamer d.d. 10 juli 2006. Hierin wordt door het ministerie een bestel geschetst waarin één organisatie (de SDM) met vier museale vestigingen (Nationaal Militair Museum, Marinemuseum, Mariniersmuseum en Marechausseemuseum) de museale taken voor een zo groot mogelijk publiek uitvoert.

Met de oprichting van de SDM in de zomer van 2014 en de opening van het Nationaal Militair Museum op 11 december 2014 waren de belangrijkste doelstellingen van defensie gerealiseerd. Als consequentie van dit beleid diende er een einde te komen aan het zelfstandig bestaan van de stichting Koninklijk Militair-historisch museum.

Met goedkeuring van de Raad van Toezicht heeft de Raad van Bestuur op 29 oktober 2014 het liquidatieproces van de stichting in gang gezet. Een proces dat naar verwachting in het derde kwartaal van 2015 zal leiden tot de definitieve activa/passiva overdracht van Legermuseum naar SDM en de vereffening van alle schulden en vorderingen van het museum.

Daarmee komt er een einde aan een periode van 101 jaar waarin één museum aandacht schonk aan de betekenis van de Nederlandse Landmacht voor de samenleving. Met de opening van het NMM wordt deze functie, maar dan krijgsmachtsbreed, met verve voor een zeer groot publiek door het NMM overgenomen. In alle besprekingen over het nieuwe museale bestel met defensie en andere steekholders is het uitgangspunt van het Legermuseum steeds geweest: ‘we moeten er beter van worden’. Met het schitterende NMM waarin de collectie van Legermuseum en MLM op eigentijdse wijze aan het publiek gepresenteerd kunnen worden en waarin in de eerste maand van zijn bestaan al meer dan 75.000 bezoekers verwelkomd konden worden, lijkt dit uitgangspunt zeker gerealiseerd. Met meer dan 325.000 bezoekers in de eerste 6 maanden van haar bestaan worden de verwachtingen méér dan waargemaakt.

8. Balans en resultaat

Het jaar 2014 kende geen museale openstelling en derhalve ook geen daaraan verbonden inkomsten. Door het enkele malen verschuiven van de oprichting van de Stichting Defensiemusea en de opening van het Nationaal Militair Museum, werd het Legermuseum geforceerd om langer dan voorzien actief te blijven. Daardoor liepen ook de kosten van het Legermuseum door. Ter dekking van de kosten van het Legermuseum werden herhaalde verzoeken om exploitatiesubsidie gedaan bij het Ministerie van Defensie: die verzoeken zijn gehonoreerd

en als gevolg van voorgaande afspraken zijn er met betrekking tot het boekjaar 2014 vier exploitatiesubsidies ontvangen:

Overzicht ontvangen exploitatiesubsidies Legermuseum

Periode	datum	bedrag (€)
januari / maart	20-jan-14	1.244.000
april	3-apr-14	414.000
mei / juni	27-mei-14	979.000
juli / september	19 sep-14	1.200.000
		3.837.000

Op 1 oktober 2014 is de exploitatie van de SDM gestart en zijn de exploitaties van de onderscheiden musea in Den Helder, Rotterdam en Buren daar ondergebracht. De musea van het MLM en het Legermuseum waren al gesloten, maar vanaf gelijke datum vielen zij ook onder de SDM.

De bijdrage van het Ministerie van Defensie ten aanzien van de vijf (deels voormalige) musea is met ingang van het 4e kwartaal van 2014 aan de SDM verstrekt en is de SDM vanaf die datum verantwoordelijk voor de financiering van de defensiemusea.

Ofschoon de personeelslasten tot en met het 3e kwartaal voor rekening kwamen van het Legermuseum, zijn de salarissen ook in de maand oktober nog via het Legermuseum betaald. Het personeel is met ingang van 1 november 2014 overgegaan naar de SDM. De personeelslasten betreffende de maand oktober 2014 zijn administratief doorbelast aan de SDM.

Met de personeelsleden, die niet pasten in de nieuwe werkomgeving, zijn afspraken gemaakt (de Voorziening). De hieruit voortvloeiende lasten worden ten laste van het daartoe gevormde Compensatiefonds gebracht. De omvang van dit fonds bedroeg per ultimo 2013 €1.600.000. Door uitkeringen (in totaal €133.000) bedroeg de waarde van dit fonds per ultimo 2014 €1.467.000.

Het saldo van dit fonds zal worden overgedragen aan de SDM.

Het Legermuseum heeft in het verleden ten laste van de positieve bedrijfsresultaten eveneens een Compensatiereserve gevormd. Deze reserve bedroeg per ultimo 2014 € 800.000. Deze reserve zal ook worden overgedragen aan de SDM.

De personeelsleden die wel overgingen naar de SDM krijgen nieuwe arbeidsvoorwaarden en in een aantal gevallen een lager salaris bij hun nieuwe functie. Ter compensatie daarvan krijgen zij een suppletie zodat die arbeidsvoorwaarden kwalitatief minimaal gelijk zijn gebleven.

Een berekening van het maximale bedrag dat in de loop van de komende jaren aan compensaties en suppleties kan worden betaald komt uit op ca. € 2,4 mln. Gegeven bovenstaande kan er een tekort ontstaan van maximaal ca. € 0,2 mln. Het Ministerie van Defensie is 9 januari 2015 schriftelijk gewezen op haar verantwoordelijkheid ten aanzien van dit mogelijk tekort. Met de overname van het personeel heeft de SDM de verplichtingen uit hoofde van bovenstaande van het Legermuseum overgenomen.

De Projectdirecteur Herinrichting Museaal Bestel Defensie heeft het Legermuseum begin 2014 om hem moverende redenen verzocht een aantal uitgaven te doen ten behoeve van het NMM. Onder de voorwaarde van het naleven van een strikte procedure ten aanzien van deze specifieke uitgaven en passende financiering daarvan door het Ministerie van Defensie, is het Legermuseum daarmee akkoord gegaan.

In 2014 is er een viertal doelsubsidies ontvangen.
Overzicht ontvangen doelsubsidies t.b.v. NMM (2014)

Doelsubsidie	bedrag (€)
1 Opening NMM	250.000
2 Marketing	500.000
3 Publiek, infrastructuur en faciliteiten	800.000
4 Overige zaken	250.000
	<u>1.800.000</u>

Het Legermuseum heeft ten laste van haar eigen resultaat over 2014 een bedrag groot € 100.000 toegevoegd aan de doelsubsidie voor publiek, infrastructuur en faciliteiten, zodat het totaal van die subsidie € 900.000 bedroeg en het totale bedrag € 1,9 mln.

De subsidiebedragen zijn, ondanks onderlinge verschuivingen, in totaal toereikend gebleken en is er geen (negatief) resultaat uit hoofde van deze afspraak ten laste van het Legermuseum gebracht.

Afwikkeling van het Legermuseum in financiële zin is conform het Protocol van Overdracht dat een en ander regelt tussen het Ministerie van Defensie, het Legermuseum en de SDM. Het Ministerie van Defensie heeft verzocht om de (positieve) eindafrekening van door haar verstrekte subsidies ten gunste van de exploitatie van de SDM te betalen aan de SDM. De Raad van Toezicht van het Legermuseum heeft over de aanwending van het positieve saldo van het Legermuseum geadviseerd dit ten gunste te laten komen van het Nationaal Militair Museum.

Ter financiering van de start van de exploitatie van de SDM is in oktober 2014 door het Legermuseum reeds € 500.000 voorschot betaald aan de SDM, hetgeen per ultimo 2014 als vordering op de SDM werd verantwoord.

In de loop van 2014 zijn diverse exploitatiekosten van de SDM en het NMM betaald door het Legermuseum en als Vooruitbetaalde kosten SDM in de administratie van het Legermuseum verantwoord.

Eerdergenoemd Protocol is op basis van een activa/passiva transactie. De overnameprijs zoals genoemd in het Protocol bedraagt € (activa en passiva gaan per saldo voor een euro over van Legermuseum naar de SDM).

Een en ander impliceert dat de overnamebalans enerzijds (als actief post) een banksaldo toont en ter andere zijde een saldo te betalen aan de SDM (passief post) van hetzelfde bedrag. De overige balansposten zijn op € 0 gewaarderd.

Het saldo van ontvangen exploitatiesubsidies, exploitatiekosten en saldering van activa en passiva is ten laste van het resultaat over 2014 gebracht. Het resultaat over 2014 bedraagt derhalve € € 282.000 (negatief).

Uit het voorgaande blijkt dat dit negatieve resultaat met name is veroorzaakt door niet geraamde kosten zoals de bijdrage ad € 100.000 aan de doelsubsidies ten behoeve van de SDM, specifieke kosten verband houdende met de liquidatie van de stichting en hogere personeelskosten door de later dan voorziene start van de exploitatie van de SDM.

Rijswijk, 15 september 2015

drs. Ch.A.M. Ronteltap
Vereffenaar
Stichting Koninklijk Militair-historisch Museum *in liquidatie*

Jaarrekening Stichting Koninklijk Militair-historisch Museum in liquidatie Jaarrekening 2014

Balans per 31 december 2014 (en 2013) Na verwerking saldo baten en lasten

Bedragen x 1.000 euro	2014	2013
Activa		
A Vaste activa		
I Materiële vaste activa	0	271
	0	271
II Financiële vaste activa	0	60
B Vlottende activa		
I Vorderingen en overlopende activa		
1 • belastingen	191	123
2 • overige vorderingen en overlopende activa	0	170
	191	293
II Liquide middelen	1.971	4.050
	<u>2.162</u>	<u>4.674</u>
Passiva		
C Eigen vermogen		
1 • algemene reserve	0	22
2 • bestemmingsreserves	0	800
3 • bestemmingsfond	0	1.600
	0	2.422
D Voorziening personeel	0	0
E Kortlopende schulden en overlopende passiva		
I Schulden aan leveranciers	0	1.892
II Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	152
III Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	0	208
IV Doelsubsidies	0	0
V Nog te besteden subsidies	0	0
VI Over te dragen liquidatiesaldo	2.162	0
	2.162	2.252
	<u>2.162</u>	<u>4.674</u>

Staat van baten en lasten

Bedragen x 1.000 euro	Werkelijk 2014	Raming 2014	Werkelijk 2013
A Baten			
I Bijdrage Ministerie van Defensie	3.837	3.837	8.056
II Baten eigen activiteiten	6	6	32
III Overige baten	31	130	136
Totaal baten	3.874	3.973	8.224
B Lasten			
I Personeelskosten	5.064	2.545	3.373
II Afschrijvingen vaste activa	63	63	67
III Huisvestingskosten	153	144	2.192
IV Kosten collectie	951	954	833
V Presentatie en communicatie	26	20	246
VI Administratie en automatisering	84	77	140
VII Algemene kosten	124	70	146
VIII Doelsubsidie PIF	100	100	0
IX Bijzondere baten en lasten	-2.390	0	0
Totaal lasten	4.173	3.973	6.997
	-300	0	1.227
C Saldo rentebaten en lasten	18	0	20
Saldo baten en lasten	-282	0	1.247
Resultaatbestemming			
Mutatie bestemmingsreserve NMM	0	0	-825
Mutatie bestemmingsfonds personele kosten	-133	0	1600
Mutatie bestemmingsreserve personele kosten	0	0	800
Algemene reserve	-149	0	-328
	-282	0	1.247

Kasstroomoverzicht

Bedragen x 1.000 euro	2014	2013
Saldo baten en lasten	-282	1.247
Afschrijvingen (im)materiële vaste activa en exposities	63	67
Mutaties financiële vaste activa	60	40
Mutatie voorraden	0	21
Mutatie vorderingen en overlopende activa	125	10
Mutatie kortlopende schulden en overlopende passiva	-90	901
Kasstroom uit operationele activiteiten	-125	2.286
Investerings in immateriële vaste activa	208	-153
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	83	-153
Over te dragen liquidatiesaldo	-2.162	0
Over te dragen liquidatiesaldo	-2.162	0
Mutatie liquide middelen	-2.079	2.133
Liquide middelen 1 januari 2014	4.050	1.917
Liquide middelen 31 december 2014	1.971	4.050
Mutatie liquide middelen	-2.079	2.133

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
Dit overzicht geeft een analyse van de gerealiseerde liquiditeitsontwikkeling.

Toelichting op de Balans en Staat van Baten en Lasten

Beëindiging van bedrijfsactiviteiten

Op grond van besluiten van de Minister van Defensie zijn de bedrijfsactiviteiten van de Stichting Koninklijk Militair-historisch Museum (Legermuseum) per 1 oktober 2014 opgegaan in de nieuwe Stichting Defensiemusea. In deze stichting zijn de bedrijfsactiviteiten van het Legermuseum samengegaan met de bedrijfsactiviteiten van het Militair Luchtvaartmuseum te Soesterberg, het Mariniersmuseum te Rotterdam, het Marinemuseum te Den Helder en het Marachausseemuseum te Buren. De bedrijfsactiviteiten van het Legermuseum en het Militair Luchtvaartmuseum zijn gezamenlijk verhuisd naar de nieuwe locatie te Soesterberg en vormen daar het Nationaal Militair Museum als onderdeel van de Stichting Defensiemusea. Het personeel van het Legermuseum is arbeidsrechtelijk per 1 november 2014 overgegaan naar de Stichting Defensiemusea.

Overdracht van de bedrijfsactiviteiten en bijbehorende rechten en verplichtingen is vastgelegd in het Protocol van Overdracht (het Protocol). Het Protocol is overeengekomen tussen het Legermuseum, de Stichting Defensiemusea en het Ministerie van Defensie en regelt met terugwerkende kracht de overdracht van de bedrijfsactiviteiten en bijbehorende rechten en verplichtingen van het Legermuseum aan de Stichting Defensiemusea. Daarmee is ook formeel de situatie vastgelegd zoals die in de praktijk sinds 1 oktober 2014 en 1 november 2014 bestaat. Gezien voorgaande is de overdracht volledig in de jaarrekening 2014 van het Legermuseum verwerkt. In het Protocol is bepaald dat overdracht van bedrijfsactiviteiten en de bijbehorende activa en passiva plaatsvindt tegen de betaling van een bedrag van 1 euro. Als gevolg van deze bepaling zijn de over te dragen activa en passiva per 30 september 2014 afgewaardeerd naar een waarde van nihil. Afwaardering van deze activa en passiva heeft plaatsgevonden via de bijzondere baten en lasten.

Als gevolg van de bepalingen in het Protocol vloeit het per 31 december 2014 resterende vermogen van het Legermuseum aan de Stichting defensiemusea toe. In de balans per 31 december 2014 is dit tot uitdrukking gebracht door het resterende vermogen als schuld aan de Stichting Defensiemusea op te nemen. Deze schuld aan de Stichting Defensiemusea is volledig gedekt door het per 31 december 2014 aanwezige saldo aan liquide middelen en vordering op de Belastingdienst

Na afwikkeling van deze posten zal de Stichting Koninklijk Militair-historisch Museum naar verwachting medio 2015 geliquideerd worden.

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de bepalingen van RJ 170.104 in acht genomen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten, verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Schattingen bij de toepassing van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening heeft de directie schattingen en veronderstellingen gemaakt. Hierbij maakt de directie gebruik van ervaringen uit het verleden en beoordeelt zij zo goed mogelijk toekomstige ontwikkelingen. De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Grondslagen voor de waardering voor activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische aanschafprijs onder aftrek van jaarlijks gelijkblijvende afschrijvingen over de geraamde economische levensduur. Deze bedraagt 5 jaar.

Financiële vaste activa

Dit betreft een lening met een hoofdsom van € 100.000 i.v.m. het opstarten van de outsourcing van restauratie werkzaamheden. De aflossing geschiedt in 4 jaar.

Collecties

Op grond van de beheersovereenkomst worden verworven collecties om niet overgedragen aan de Staat en worden derhalve in het jaar van aankoop direct ten laste van de exploitatie gebracht. Vorderingen en overlopende activa Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waar nodig onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen het enerzijds vrij besteedbaar vermogen zoals de Algemene reserve en Bestemmingsreserve, en anderzijds het vastgelegd vermogen zoals het Bestemmingsfonds. De bestedingsmogelijkheid van bestemmingsreserves is te bepalen door de Raad van Toezicht en die van bestemmingsfondsen door derden. Op grond hiervan worden bestemmingsreserves aangemerkt als vrij besteedbaar vermogen en bestemmingsfondsen als vastgelegd vermogen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bijdragen en subsidies

Bijdragen en subsidies worden verantwoord in het jaar waarin zij worden toegekend. Bepaalde bijdragen en subsidies worden definitief toegezegd na vaststelling door de verstrekkers.

Eigen activiteiten

Baten uit eigen activiteiten betreffen baten uit hoofde van entreegelden, verkoop catalogi en Armamentaria, alsmede de opbrengsten uit catering- en winkelactiviteiten en bijdragen derden. Zij worden verantwoord in het jaar waarin de producten zijn geleverd dan wel de diensten zijn geleverd.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Toelichting op de balans

Bedragen x 1.000 euro	Investering Soesterberg	Totaal	Ultimo 2013
A Staat van activa			
I Materiële vaste activa			
1 Beginbalans per 1 januari 2014	271	271	338
Investerings 2014	0	0	0
Afschrijvingen 2014	-63	-63	-67
Boekwaarde per 30 september 2014	208	208	271
Aanschafwaarde t/m 31 december 2014	587	587	587
Afschrijvingen t/m 30 september 2014	-379	-379	-316
Boekwaarde per 30 september 2014	208	208	271
Afwaardering i.v.m overdracht (LM > SDM)	-208	-208	
Boekwaarde per 31 december 2014	0	0	

Bedragen x 1.000 eur	Ultimo 2014	Ultimo 2013
II Financiële vaste activa		
Hoofdsom lening (2011) Historic Engineering Services BV	100	100
Aflossingen	-40	-40
Boekwaarde per 30 september 2014	60	60
Afwaardering i.v.m overdracht (LM > SDM)	-60	
Boekwaarde per 31 december 2014	0	

De lening is niet rentedragend en wordt in 4 jaarlijkse (ongelijke) termijnen afgelost. In het vierde kwartaal van 2014 is door SDM een aflossing ten bedrage van € 25.000 ontvangen, waardoor de aflossingen conform de gesloten overeenkomst zijn.

Bedragen x 1.000 euro	Ultimo 2014	Ultimo 2013
B Vlottende activa		
I Vorderingen en overlopende activa		
1 Belastingen		
Omzetbelasting	191	123
De omzetbelasting is in februari 2015 bij het Legermuseum ontvangen.	191	123
2 Overige vorderingen en overlopende activa	0	43
Debiteuren	0	43
Rekening courant SDM	224	0
Voorschot overdracht liquidemiddelen SDM	500	0
Overige vorderingen en overlopende activa posten	34	127
	758	127
Afwaardering i.v.m overdracht (LM > SDM)	-758	
Boekwaarde per 31 december 2014	0	
II Liquidemiddelen		
Banken	1.971	4.049
Kas	0	1
	1.971	4.050

De liquide middelen zullen in 2015 worden overgedragen aan de nieuwe Stichting zoals in het Protocol is overeengekomen.

Bedragen x 1.000 euro	Ultimo 2014	Ultimo 2013
Passiva		
C Eigen vermogen		
I Vrij besteedbaar vermogen		
Algemene reserve		
1 Stand per 1 januari	22	350
Dotatie bestemmingsreserve NMM	0	25
Resultaatbestemming	-149	-353
	-127	22
Overboeking i.v.m overdracht (LM > SDM)	127	
Boekwaarde per 31 december 2014	0	

Bedragen x 1.000 euro	Stand ultimo 2013	Toevoegingen 2014	Onttrekkingen 2014	Stand ultimo 2014
2 Bestemmingsreserve personele kosten				
Personele kosten ontbinding Legermuseum	800	0	0	800
	800	0	0	800
Overboeking naar kortlopende schulden i.v.m. liquidatie				800-
Boekwaarde per 31 december 2014				0

Bestemmingsreserve personele kosten

Deze reserve is in 2013 door het Legermuseum gevormd om de kosten te dekken die betrekking hebben op de ontbinding van de arbeidsovereenkomsten met het personeel. Er heeft in 2014 ten aanzien van deze reserve geen bestemmingswijziging plaatsgevonden.

Bedragen x 1.000 euro	Stand ultimo 2013	Toevoegingen 2014	Onttrekkingen 2014	Stand ultimo 2014
Vastgelegd vermogen				
3 Bestemmingsfonds personele kosten				
Personele kosten ontbinding Legermuseum	1.600	0	-133	1.467
	1.600	0	-133	1.467

Overboeking naar kortlopende schulden i.v.m. liquidatie	1.467-
Boekwaarde per 31 december 2014	0

Personele kosten ontbinding legermuseum

Dit fonds is in 2013 door derden bestemd n.a.v. hun dotatie om de kosten te dekken die betrekking hebben op de ontbinding van de arbeidsovereenkomsten met het personeel. Er heeft in 2014 ten aanzien van dit fonds geen bestemmingswijziging plaatsgevonden.

Bedragen x 1.000 euro	ultimo 2014	ultimo 2013
D Voorziening personeel		
Dotatie voorziening	2.373	0
Onttrekking	0	0
	2.373	0
Afwaardering i.v.m overdracht (LM > SDM)	-2.373	0
Boekwaarde per 31 december 2014	0	0

Deze voorziening is getroffen voor voormalige werknemers van het Legermuseum waar geen plaats voor is ("boventallige werknemers") binnen de Stichting Defensiemusea (SDM) en voor voormalige werknemers van het Legermuseum die in dienst van de SDM een lager salaris gaan verdienen dan zij verdienden bij het Legermuseum en ter compensatie van dat

verschil een salarissuppletie krijgen. Met de boventallige werknemers is een individuele regeling getroffen die (i) ineens tot een eenmalige uitkering heeft geleid of (ii) die ziet op loonbetalingen en/of uitkeringen tot maximaal de pensioengerechtigde leeftijd, rekening houdende met:

- Wettelijk kader (zoals (B)WW termijn en percentages) en Sociaal Beleidskader (SBK);
- Specifieke afspraken (zoals individuele pensioenleeftijd);
- Vakantiegeld en 13e maand;
- Werkgeverslasten;
- Inschatting waarschijnlijkheid tussentijdse beëindiging uitkering;
- Contante waarde berekening verplichtingen per 30 september 2014, rekening houdende met een interest van 1%.

Met de werknemers die een functie in actieve dienst kregen bij de SDM is afgesproken dat zij na overgang krachtens de Wet Overgang Onderneming (WOO) minimaal gelijke arbeidsvoorwaarden zouden krijgen. Een en ander impliceert dat benoeming in functies waar een lagere beloning voor staat dan betreffende werknemers kenden in dienst bij het Legermuseum, leidt tot een loonsuppletie. De suppletie is tevens basis voor de berekening van vakantiegeld, 13e maand en pensioentoeslag en van toepassing tot pensioendatum. Zowel de compensatieregelingen als de suppletie betalingen komen ten laste van een daartoe gevormde compensatie reserve en een specifiek compensatiefonds, tezamen per 30 september 2014 groot € 2.373.158.

Bedragen x 1.000 euro	Ultimo 2014	Ultimo 2013
-----------------------	----------------	----------------

E Kortlopende schulden en overlopende passiva

I Schulden aan leveranciers	730	1.892
	730	1.892

Afwaardering i.v.m overdracht (LM > SDM)	-730
Boekwaarde per 31 december 2014	0

II Belastingen en premies sociale verzekeringen

Loonheffing	0	93
Sociale lasten	0	17
Pensioenpremies	0	42
	0	152

III Overige kortlopende schulden en overlopende passiva

Vakantiedagen en -toeslag	209	138
Overige schulden	98	70
	307	208

Afwaardering i.v.m overdracht (LM > SDM)	-307
Boekwaarde per 31 december 2014	0

Bedragen x 1.000 euro	Baten	Lasten	Saldo
IV Doelsubsidies			
Marketing SDM	500	506	-6
Opening SDM	470	470	0
Publiek, Infra en Facilitair SDM	720	720	0
Overig	210	201	9
Totaal	1.900	1.897	3

Afwaardering i.v.m overdracht (LM > SDM)	-3
Boekwaarde per 31 december 2014	0

Bedragen x 1.000 euro	Actueel 2014	Begroting 2014	Actueel 2013
IV Kosten collectie			
Acquisitie	209	215	56
Inhuur behoudsmedewerkers	565	560	597
Restauratie & conservering	66	70	14
Beschrijving collectie	82	80	90
Registren/Conserveren	6	5	30
Overige	23	24	46
	951	954	833
V Presentatie en communicatie			
Public relations/marketing	5	5	31
Inhuur derden	0	0	25
Publieksservices	0	0	3
Manifestaties	0	0	44
Publicaties (w.o. Armamentaria)	21	15	25
Onderzoek	0	0	4
Publiekkosten NMM	0	0	36
Evenementen 100 jarig bestaan	0	0	67
Exploitatiekosten catering	0	0	11
	26	20	246
VI Administratie en automatisering			
Kantoorbenodigdheden	3	5	1
Administratie	6	5	22
Automatisering	17	15	54
Telecommunicatie	42	35	53
Abonnementen & contributies	13	15	9
ICT ontwikkeling	2	2	1
	83	77	140
VII Algemene kosten			
Algemene bestuurskosten	15	15	13
Accountants- en advieskosten	35	20	34
Assurantiekosten	11	10	11
Onderhoud apparatuur	8	8	6
Organisatiekosten	7	3	48
Representatiekosten	7	2	27
Overige algemene kosten	40	12	7
	123	70	146
VIII Doelsubsidie PIF			
Bijdrage doelsubsidie PIF	100	100	0
	100	100	0

IX Bijzondere baten en lasten
Dit betreft de vrijval als gevolg van de afwaardering van activa en passiva naar € 1, zijn de de overnameprijs die de Stichting Defensiemusea conform het Protocol betaalt voor de overname van de activa en passiva van het Legermuseum.

Bedragen x 1.000 euro	Actueel 2014	Begroot 2014	Actueel 2013
IX Bijzondere baten en lasten			
Afwaardering schulden aan leveranciers	-730	0	n.v.t.
Afwaardering overige kortlopende schulden en overlopende passiva	-307	0	n.v.t.
Afwaardering doelsubsidies	-3	0	n.v.t.
Afwaardering nog te besteden subsidies	-3	0	n.v.t.
Afwaardering voorziening personeel	-2.373	0	n.v.t.
totaal baten	-3.416	0	n.v.t.
Afwaardering vaste activa	208	0	n.v.t.
Afwaardering financiële vaste activa	60	0	n.v.t.
Afwaardering Overige vorderingen en overlopende activa	758	0	n.v.t.
totaal lasten	1.026	0	
Bijzondere baten (per saldo)	-2.390	0	

Analyse van het resultaat

Ondanks een streng financieel beleid is 2014 afgesloten met een negatief resultaat. De personeelskosten tonen een forse overschrijding ten opzichte van de raming: dit wordt met name veroorzaakt door de ten laste van het resultaat gevormde Voorziening personeel (€ 2,4 mln.). De bijzondere baten ter grootte van ongeveer hetzelfde bedrag compenseerden bovenstaande extra last. De bijdrage ad € 100.000 t.b.v. de doelsubsidies t.g.v. de SDM was niet geraamd. Extra kosten met betrekking tot de verwachte liquidatie van het Legermuseum medio 2015, alsmede advieskosten in het kader van de voorbereiding op de bedrijfsvoering van de Stichting Defensiemusea, beïnvloedden het resultaat, terwijl daar geen specifieke dekking voor was middels een exploitatiesubsidie, die betrekking hebben op de "normale" exploitatie in de periode van 1 januari tot en met 30 september 2014.

Ondertekening van de jaarrekening

Rijswijk, 15 september 2015

Drs. Ch.A.M. Ronteltap
Vereffenaar, voorzitter lid Raad van Bestuur
Koninklijk Militair-historisch Museum

Drs D.W. Staat
lid Raad van Bestuur
Koninklijk Militair-historisch Museum

M. Schouten
Luitenant-generaal der Genie b.d
Voorzitter Raad van Toezicht

Dr. J.M. Schröder
Vice voorzitter Raad van Toezicht

P.H.M. Messerschmidt
generaal-majoor der Artillerie b.d.
Secretaris Raad van Toezicht

P.H.M. Messerschmidt
generaal-majoor der Artillerie b.d.
Secretaris Raad van Toezicht

Generaal-majoor M.J.H.M. van Uhm
Plv. Com. Landstrijdkrachten
Raad van Toezicht

Generaal-majoor A. Tieland
Plv. Com. Luchtstrijdkrachten
Raad van Toezicht

Mr H.M.C.M. van Oorschot
Raad van Toezicht

Drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije
Raad van Toezicht

Mr. Drs. G.A.A. Verkerk
Raad van Toezicht

A. van der Vlis
generaal b.d.
Raad van Toezicht

Overige gegevens

Voorstel resultaatbestemming
In het jaar 2014 is een negatief saldo baten en lasten ontstaan van: € 282.290-
Wij stellen voor het saldo baten en lasten aan de navolgende reserve te onttrekken:

Resultaatbestemming	
Algemene Reserve	-149.290
Bestemmingsreserve NMM	
Bestemmingsreserve personele kosten	-133.000
Bestemmingsfonds personele kosten	-282.290

Gebeurtenissen na balansdatum

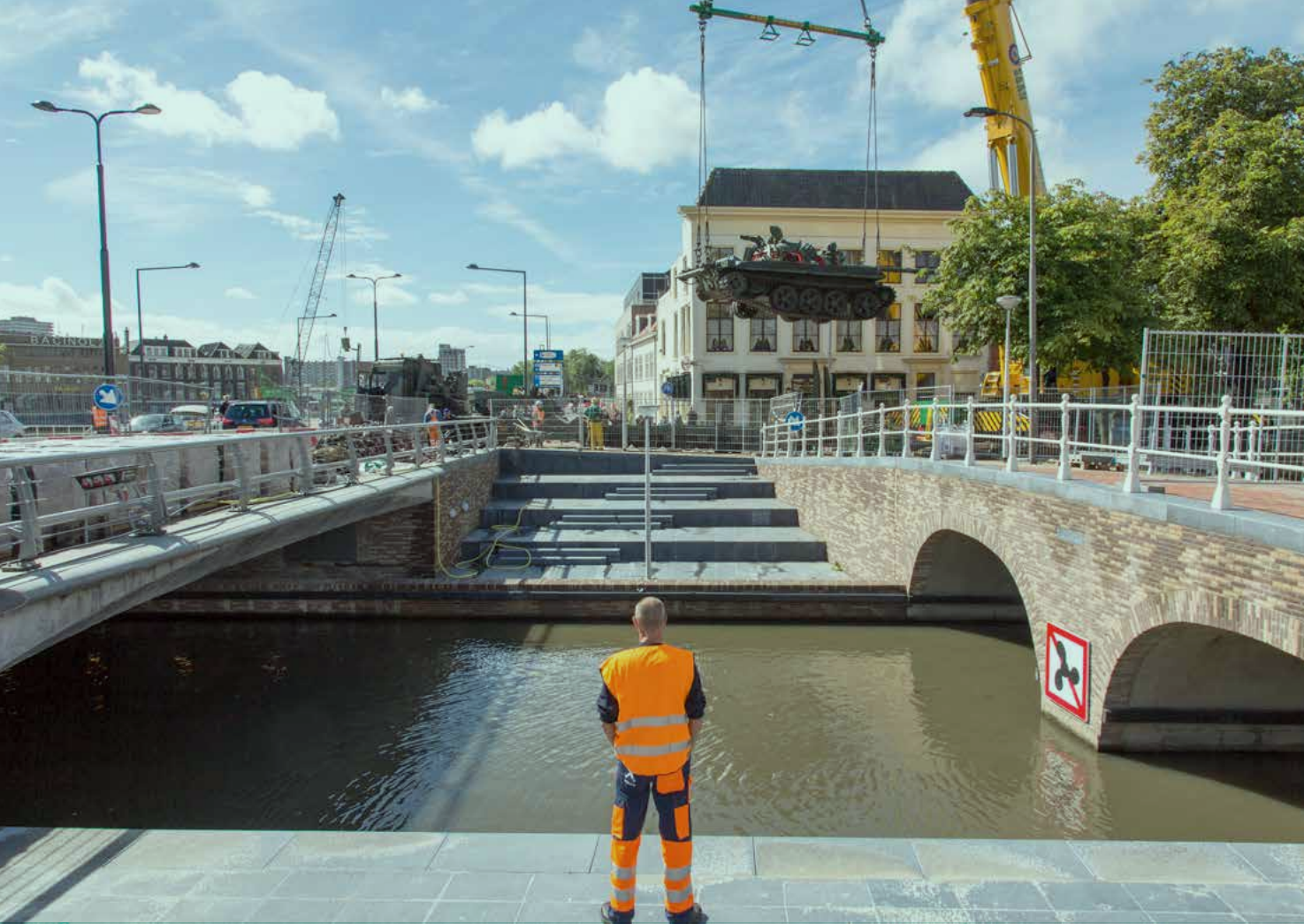
Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die niet voorzien per balansdatum en anders dan met betrekking tot de voorgenomen liquidatie van het Legermuseum. De gebeurtenissen hebben geen effect op de jaarrekening.

Controleverklaring van de accountant

Colofon
Uitgever Legermuseum
Fotografie Anne Reitsma
Ontwerp SILO, Den Haag (silagency.com)

Meer informatie via communicatie@nmm.nl
Op de hoogte blijven van het Nationaal Militair Museum?
Schrijf u dan in voor de nieuwsbrief op nmm.nl

wleg.

legermuseum